

Werken aan vrede

Het lied *Werken aan vrede* volgt voor een groot deel een tekst die bekend staat als *Het Gebed van Franciscus, Gebed om vrede of Maak mij tot een instrument van uw vrede*.

Dit gebed wordt ten onrechte wel toegeschreven aan Franciscus van Assisi (ca. 1180-1226). De oudst bekende tekstversie stamt uit 1912. Hoewel Franciscus deze tekst dus niet zelf geschreven kan hebben, zitten er wel kenmerken van het franciscaanse gedachtegoed in. Er bestaan verschillende composities met deze tekst, vooral van de Engelse versie, zoals *Make Me A Channel of Your Peace* uit 1967 van de Zuid-Afrikaan Sebastian Temple. Dit lied wordt jaarlijks gezongen tijdens het *Festival of Remembrance* in de *Royal Albert Hall*. Het klonk ook tijdens de begrafenis van prinses Diana in 1997.¹

In de oorspronkelijke tekst spreekt de ik-figuur in de eerste versregel een persoonlijke God aan met de woorden “Heer, maak mij een instrument van uw vrede”. Vervolgens bidt de “ik-figuur” herhaaldelijk “laat me...” tot deze “Heer”. De “Heer” is dus de uitvoerende en de “ik” het werktuig. In de bewerking *Werken aan vrede* van John Groen gaat het om de innerlijke groei van een mens, een groei van verlangen naar een krachtig persoonlijk wilsbesluit en actie. Ook deze tekst begint met “laat me”. Die bede is echter niet gericht aan een persoonlijke God maar aan je diepste zelf. Op het “laat me” volgt na een aantal regels een “ik wil”. En aan het eind van de tekst staat “zo zal ik werken aan vrede”.

De tekst van John Groen is op muziek gezet door Willy Muller-van Doorn. Ze heeft in haar compositie enkele kenmerkende elementen van het gregoriaans verwerkt. Zo wordt er verwezen naar de monastieke tradities waaruit de oorspronkelijke tekst is ontstaan.

Er staan grote woorden in het lied: “liefde brengen”, “vergeven”, “verzoenen”, “geloof brengen”, “waarachtig zijn”, “hoop, licht en vreugde brengen”, “troosten met aandacht en begrip”. Je zou erdoor verpletterd kunnen worden. Maar ‘werken aan vrede’ is niet dat het allemaal meteen lukt. Het gaat erom dat je het op de een of andere manier telkens weer probeert, in de situatie waarin je je bevindt.

¹ Bronnen van deze alinea: G.P. Freeman; Waken voor de vrede. In: Wikipedia. M. Kalsky en H. Murre-van den Berg (red.); *De prijs van vrede. Geweldloosheid in een gewelddadige wereld?*, Berne 2017, blz. 91-103. Wikipedia; Prayer of Saint Francis; Wikipedia; Gebed van Franciscus.